Journal
99.
j° 5
K 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 1553

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 1553

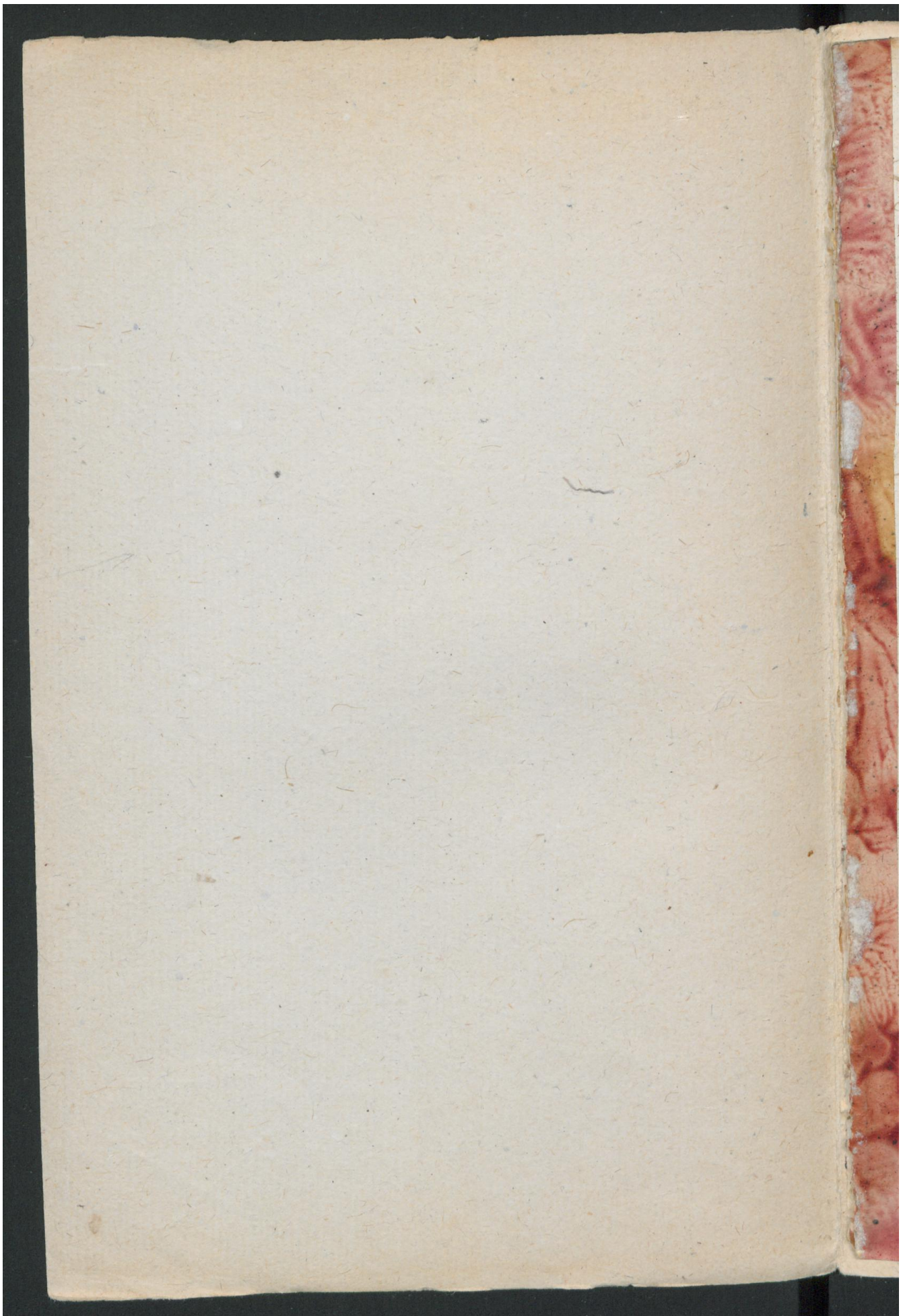

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 1553

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Extract
oldenbar
opt stuc

Dat het oorloogh
& Dadinge Gheldinc
oudsvael, moordt, br
& calamiteyten by alle
bedroefde officiers
was & Dat ouerdad

Dat goet oorloogh
noodeloos verhoort
Dat mijne heeren
Godt den heere al
toe & verkeardt
Gheschadt ouergo
geldes & oock die o
dat sijnder dadt o
& verscheurde mijn
verbeyden ende antwo
tot list gegouen ge
toegewoordige han
Dat met het woo
gode heer & sijn hei
ijet toetorkaey da
ime mins tegens d
steecken & henlijck
Item met die vloo
conde ijet toetkaey
dadelijc de landen ontb
spaigne & verkeedt
bij de wedet partije
Ende met het ver
alles het volcxme
eenighe prouintie
& beslitt & stonden
alliantie & vrien

Ende Repuseicq
Nu moet goeqam
voor oogen staen de
Dat die vrouw
voorslagen hier
toegenade die voorders
tredens te beding
voor vrije Landen
Indeo qualitey
Inghelijcke de toeiu
& dien voorts to
mogen verderen & v
die ontstappe wa
dat toets de
der stollegael
Dat sulcke behoor all
onbegaet tot sout
van het Beskandt, toeva
Ghetooghen dat hier
& toeide redenen
Vendelheeren & to
particulier bij ad
tiales stadt & va
gunnen dat landen
sulex under ander
van spaigne bij
der vijfthuynder
maenden dat na
het Concipuren
Brandes Coninckr
ambassadeurs
Ende de saecke
& Redenen moet
goede woort oft
lijcke & ouermits
& mach hebben

40

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Oratie gedaen bij den advocaet Jan van oldenbarenvelt inde vergaderinge van Staten opt stuck van t Verstandt.

Dat het oorloogh is een exempel van Godt den heere ende Datum gebiedt is tot afwendinge van het bloet Christi ouderval, inwendt, exaudt, Mitsgaders andere plagen, insonderheyt de calamiteyten, als wunsten van den oorloogh te bidden als de Bevorderlyche officie ende todoch, Is nade godes woordt de redene van Staten onwederspreckelyck

Dat den oorloogh, rechtveerdich, gehouden werdt dat inde noodelyckheyt is te verdedigen van alle tyden voor schade gehouden

Dat myne heeren de Staten Generael by alle gelegentheyt voor Godt den heere almachtich ende alle potentaten hebben geprotesteert ende verclaert dat sy onschuldich van den beginne der oorloogen ende gheschillen ende oock alle misdaden, plagen, calamiteyten, ongeluckheyt ende oock den onrechten uytcomste van den oorloogh, ende dat sy onschuldich daer comen niet anders dan des Godelyckheyt, eerlyckheyt ende verscheerde uytcomste van den selven begeerden, begeyckt myne heeren tegen antwoorden ende Depotschen dat op van tyt tot tyt gegeven gehandelt ende daer comen is oock den toegewoordigen handelinge begort

Dat met het woordt godelyckheyt te verstaen is dat men tegen godes eere ende heylige woordt niet en sal staen by handelinge yet te doen te laten dat tot bedeckinge van den oorsaecke oock niet en mach uytstrecken ende verleyden moghte strecken is kenlyck

Item men heeft verclaert voor te comen dat men niet en conde yet doen tegen het accoort van den heere Staten gemaeckt dat by de landen ontlaghen sijn van de heerschappye des Coninx van Spaigne ende verclaert sy met den selven ende dat de landen voor eenpoten by de vyandt partye ooch te gelaten sonder verdedy

Ende met het woordt verscheyden te verclaren is dat men niet alleen het volcomen recht van de landen regierunge onder de verenichde provintien ende alle de goede heeren Staten gemaeckt houdt ende verdedicht sal houden te behouden maer dat de selve hen by nader alliantie ende vriendtschappe te bewaren mede Coninge Prince

tende Republicque dese landen tsaken toegedaen.

Of men moet gheraminderen worden of bysonder voor gheleeden beraet voor wedersaken de voorsz principale hinder gebroken worden of niet.

Dat dese genoten suller vberden bevonden dat sijn dat bysonder voor gheleeden beraet ons wedersaken sijn minste ende tegens de voorsz vberden beswaren noch voorder roomsche beraetslagen te beletten oock dat sij minder sonden dese landen voor vrije landen dan sijnde onder protectie, ende jurisdictie anderen landen.

Dat gheene de seven Latey behouden alwaer sijn Abdijen ende een yeder van hen soude moegen vberden ende daer van gheraken met de alliantie onder yeder ontfangen vande voorsz Coninghen princen ende Republicque dat doet de Coninghen van Vranckrijck ende groot Brittaigne ende Scotlandt voor landen ende Duc van Bourbon beraet.

Dat suicken beletten nopende dese landen yeder besonder ons bedijen tot contentement ende strecken mede alle de voorsz tijt van het beraet, maer voor alsijn, soo by de propositie ende vertoogen dese heeren Ambassadeurs mede gesien ende solide redenen.

Wende heeren staten van Hollandt ende West Vrieslandt in particulier bij advijs vande collegien vanden hoogen ende provintialen stapel ende vande rekeninge, hebben oock vanden beginne dese aenbrenginge twee voor genoten daegen ende ruijme tijt inden anderen vanden selven beraet gehadt met vanden Coninck van Spaigne beheeren naer sijnen vanden aenbringhe van den bisschop van Aprilis anno 1567 den ongevaerlijck drie maenden daer na van Vrienen, daer de contrarie redenen voor den principalen van hen voorsz, dat nader de aggregatie vanden Coninck alle gedaen vberden soo advijs, present de ambassadeurs alsdoen tween daer toe.

Inden daer de wel geraminderen sijnde sal nader regte ende redenen moeten vberden, dat tgene voor gheleeden voor gheleeden soude vberden als dinckt ons oock mede de gheleeden als dinckt ons ouermits den landen vrijheden ende andere fondamenten mede hebben als voorsz daer toe.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 1553

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 1553

hoocht was verbiedt Stijrkes ende landes die hij soeckt door
haer bevrijdt hebben was het gebiedt haerer ouwers ende moeders
ende daeromme ook inde handelinge tot meermael aende gedeputeerdede der vianden geraeckt dat de hoocheyt staten noch bij coop
noch bij gifte noch renuntiatie noch eenige andere middel vande
vianden haer erfgoeds hadden offte begeerden te hebben, maer
alleenelijck inde hoocheyden, bevorderinge ende bescherminge met
soo vele vorstelijcke eede gestaedt hadde: Ende mahonde
tot voorgerlagen bericht hebbende de ouwerwaerdtsaigne sonder
sonder eenige verkortinge bij de brieven was aggreatie vande 18/7
septembr voedachde bevorderinge begrepen inde brieven bij de landen
vanden 24/7 aprile 1607. mesgaders dat de selve
alleenelijck gheen bedinge en was dat de niet gehouden te zijne
inzewalle noch anderen noch beschermen, gaet voorder en bevinden.
Item het geene gheseyt wort dat ons vrede partije goet schijnt
houden ende daeromme het voorst artijckel vande vrede handelinge
dispicieerende ende dispuyterende voor hare.
Dese mogen bedenken,
Wederomme dit te letten op ons hoocheyt ende
Dat men daeromme soude realate den tijtel ende eygenschap vanden
overlooge. Verladende de oirsaken, moordt, brandt, roof plonderinge
diemen alwaer in voorleggen ende voorgeven, te ontgaen offte niet
te stellen, ende tegen alle redenen van state strijdende zijnde.
Dat men ons niemant soude realaten te begeren de begeerlicheyt
van alle de situatie vande unie, ende haer ende de wederen van
houdent te hebben ende niet te mogen binden, als de staten
sal kunnen aengenaem worden sal moet,
ende strijdende tegens
de beschermers beschermt der landen verovert ende behouden.
Dat men daeromme soude regreate de alliantie met der koninge
van vranckrijck ende groot brittaigne voor onse defentie ende behoudenisse te late, want sonderlinge de gunstige
affectie ende assistentie voor ons te hebben, ende strijdt tegens
alle redenen van state tegens der landen duncken ende voorsaedt-
tegens de dancknaemheyt ende respect dat men haer magistreyts
schuldich, tegens de beschermers aenden selven tonemeinde gedaen
van wegen haer bewilligingen raedt ende advijs ende consentemente de desse
handelinge te proceddeeren ende daerin dese te volgen, sonder niet alleen
alle voorsiene affaire te nemen gedreven sijn maer ooch de koninge-
gruntrijcke ende crone ende noch verwanten schoonsaeten mogen bedencken.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 1553

Datmen oy t'seen̄ge gewoden ooch coude realath̄ tewedewaerts
den bewaerden̄ste stadt de lande oy die tot stelle sp̄ sulcken
ponte, dat die niet den val sp̄ coutelic, oy coude niet comen wtte den
vlaentwoek nu voert sp̄ tebrandsticht

Datmen dadenomm̄e ooch coude regulath̄ wande ooch gemeen
alt dolgde ch te lande den het niet coude dat te wtatte bet minder
den vlaendes bat vee omm̄e tot sp̄ tot den te ontlaste oy kan niet
redenen noch met goeden conscientie niet gebeden

Datmen nude oy t'seen̄ gewoden alle tak nude als dinsdach
omwoedes hūdach wande den lant offe de beinderinge coude dan be-
stadigen te minderen den mach niet goeden conscientie nae gestiedt

Datmen oy t'seen̄ gewoden dat Edewaerdus dinsdach tot te voegwaert
dingen, groot den smal ook bedenen ridderen den den beinderinge coude
dan niet stelle sp̄ gewaerde dan gemoert gewangen gedaen wort
op zalen den gewonnen dan dat radinen den doot den dan dat
redeninge dadels tewedden den dat den stat den landen ook niet
lijden. Dat tespeciael stadenen nude alle den voorde Edewaerd, maer
ook voor alle manninge den bandwerkeden dat ad den penderende
wee nie behoort oy sulcken onstaden wesse het lant sp̄ gedaen ge-
stedt tewedden oy bij den notabele en goeinck tredeckmes alle
dage den poelvoegd t'sin bij wet bestinge offe gemeldt onderworpen
is, den generale petitie ende goede gemeente tot waerden
die den mot redenen coude mogen beclagen dat men het beedinge
beswaerlijck stadelijck den lostelijck oorloge voor den edelijcke
edelijck den stedt berlandt, soete tegenden Raedt den wijse
dan lonnigen den prince alsoet tot onse arbitrentie op onbedijdt
den sonck gedanen coude den hebben gedreedeckt.

Opdat gene mes bijs dat de tonnits den dade geleijcke sinder
sinden mede sulle comen bij tyde dan berlandt als oorlogen
dade tegenstemm̄e soo sede den dat bij berlant voorlijc als bij oorlogen.

Opdat gene mes bedoe stedt dat de comm̄e dan spaigne bij be-
standt bijs rades salexander den den sijne make sinde sinden den stedt
dade stedinck geleet dade comm̄e dan spaigne het redde dan bijs
sade spijs den den bandt beeck, bij vee middel, den manstelijck
bij den. Dat sulcke den wande betaling den stinden bij drie maenden
sade leijse sinderdel als alle steenen den den sinden lande, ende
den rooteijck leden den stedinge wader den kinnen dan niet gebeden
soo lange bij met waenlijck ongelant den maeckt ende
berlijcke leden sp̄ wedden sp̄.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 1553

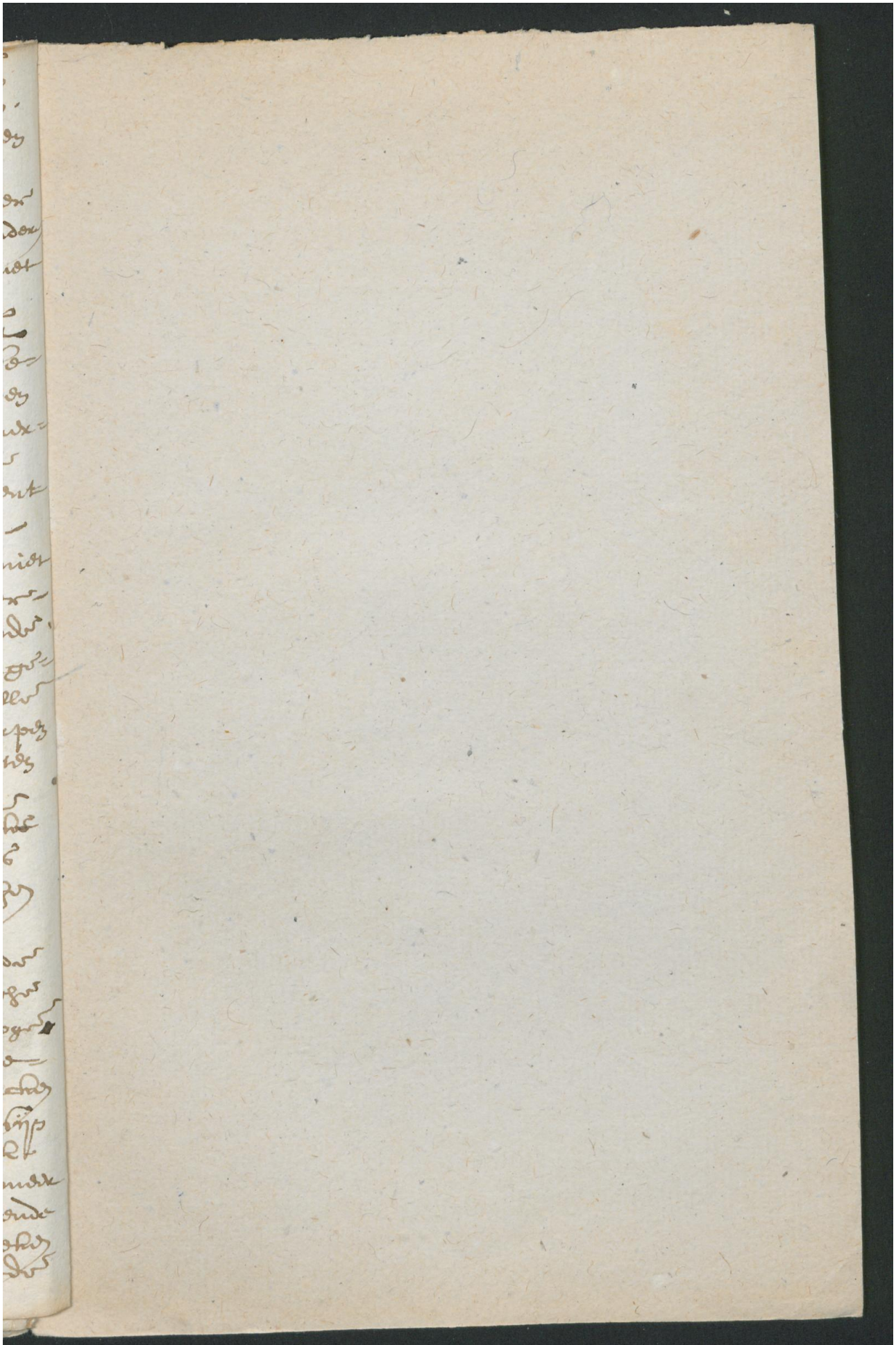

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 1553